

Tárgytematika / Course Description Médiatörténet

MKNM_DSTM034

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Pálfalusi Zsolt János

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A kurzus a médiát folyamatosan átalakuló társadalmi intézményként azonosítva afféle
institúcióként kezeli, amely állandó funkciókat tölt be a modern társadalmi élet
szervezésében. Éppúgy igazolja, mint ahogy fenntartja a gazdasági-politikai elit hatalmát.
Eljuttatja az állampolgárokhoz a létfontosságú híreket, de lehetővé teszi a kulturális
élmények és identitások megélését és kijelöli azon közösségek határát, amely körülveszi az
egyént, ezzel is adva neki egy másodlagos identitást. A megfigyelés és kontroll társadalma
azonban drámaian átalakult a közösségi platformokkal, az internettel és a hírek és kulturális
tartalomszolgáltatás demokratizálódásával, ezzel párhuzamosan pedig korrupciójával.
Olyasfajta hatalomkoncentráció figyelhető meg, egyszerre jellemezhető a politikai
propagandával éppúgy, mint azt a napjainkra betetőző Google, Facebook egyeduralommal.
Mindez új kulturális-ideológiai szakadékok nyílásához vezet: a médialátványosság és média
írásstudás egyre drámaibban mutatja az „írásstudatlanokat” elválasztó törést azzal, hogy
folyamatosan dramatizálja és feloldhatatlannak ábrázolja (többek között) épp ezt a

törésvonalat. Az előadássorozat kollokviummal zárul, amelyet a hallgatók esszéfeladatának szóbeli prezentációja egészít ki.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

01 hét:

Gilles Deleuze: Utóirat az ellenőrzés társadalmához

Thomas Pynchon: Építhetünk-e a géprombolásra?

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül a szöveg közös kiértékelése.

02 hét:

Tjebbe van Tijen: Ars Oblivivendi

Bruce Sterling: Az Internet rövid története

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül a szöveg közös kiértékelése.

03 hét:

Richard Barbrook - Andy Cameron: A kaliforniai ideológia

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül a szöveg közös kiértékelése.

04 hét:

Manuel De Landa: Piacok és anti piacok

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

05 hét: Kurzushét

06 hét:

Matthew Fuller: OKÁDÉK - mértéktelenség és mértékletesség a hálózatokon

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

07 hét:

Utópista ígérek - hálózati tények: Critical Art Ensemble

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

08 hét:

Adatszemet: a virtuális osztály elmélete - Geert Lovink beszélget Arthur Krokerrel

Sugár János: Paradigmaváltás interruptus

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

09 hét:

Pit Schultz: A végső tartalom

Geert Lovink: "Push média"-kritika a Wired magazin újjászületési stratégiáiról

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

10 hét:

Alexei Shulgin: Művészet, hatalom, kommunikáció

Calin Dan: Utazás egy adatszobán keresztül

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

11 hét:

David Garcia és Geert Lovink: A taktikus médiumok ábécéje

Peternák Miklós: In medias res

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

12 hét:

Lev Manovich: Digitális valóság

Hans-Christian Dany: Multiplex személyiségek

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

13 hét:

Kotányi Attila: Van-e médiumkritika, amely nem öngyilkos?

Bora Gábor: AI-SERVICE

Az adott tanulmány feldolgozása szakértői mozaik kooperatív pedagógiai módszerrel, végül

a szöveg közös kiértékelése.

14 hét: A hallgatók a félév során tárgyalt szövegekből egy mind map rendszerű vizualizációt csinálnak (otthon egyéni munkában), amelyek a szövegekből megismert médiaelméleti fogalmakat, jelenségeket és ezek társadalmi, gazdasági és politikai hatásaival kapcsolatos reflexiót tartalmaznak. Az utolsó alkalmon ezek egyéni bemutatása, prezentációja történik.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

A tantárgy típusa, kredit értéke:

előadás (szeminárium), 2 kredit

A tantárgyhoz rendelt kontaktórák száma

2 óra/hét

Értékelés szempontjai

kritikai látásmód, reflektív gondolkodás, médiaelméleti fogalmak árnyalt, kontextushoz

igazodó használata

A félévi jegy összetétele

- A félévközi aktív órai munka és

- a médiatörténeti mind map prezentációra adott részéremjegy átlaga alapján.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

B U L D Ó Z E R, médiaelméleti antológia, szerk. Sugár János, 1997

online elérés: <https://mek.oszk.hu/00100/00140/html/>

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Byung-Chul Han: A kiégés társadalma, Typotex Elektronikus Kiadó Kft., Budapest, 2019

Asa Briggs, Peter Burke: A média társadalomtörténete, Gutenbergtől az internetig, Napvilág, Budapest, 2012

Frédéric Barbier – Catherine Bertho Lavenir: A média története, Osiris, Budapest, 2004

Mark Fisher: Kapitalista realizmus - Nincs alternatíva? - 2. javított kiadás, Napvilág Kiadó, 2021

Marshall McLuhan: A Gutenberg-galaxis, Trezor Kiadó, Budapest, 2001

Ungvári Tamás: A Zuckerberg-galaxis, Scolar Kiadó, Budapest, 2016